

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 259
van **MIRANDA VAN EETVELDE**
datum: 15 juni 2018

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Jeugdbewegingen en -diensten - Inburgering en integratie anderstaligen

De Mechelse Chirogroep Muizen kwam onlangs in de media met zijn voorbeeld van een open werking voor nieuwkomers. Ze gingen, samen met de Mechelse jeugddienst, op zoek in OKAN-klassen (onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers) om nieuwkomers te betrekken. Zo zullen er binnenkort vier niet-begeleide minderjarigen meegaan op kamp.

Het voorbeeld van de Chirogroep van Mechelen past in het bredere project "Iedereen mee op kamp", uitgewerkt door Chiro nationaal. Hiermee willen ze meer een afspiegeling van de maatschappij vormen en zorgen voor meer inclusie.

1. Op welke manier worden anderstaligen aangemoedigd om mee op kamp te gaan?
2. Op welke manier worden jeugddiensten geïnformeerd over inburgering en integratie via jeugdwerk?
3. Chiro en jeugddienst Mechelen trokken naar OKAN-klassen.

Ziet de minister er iets in om dergelijke samenwerkingen structureel te maken en uit te rollen over Vlaanderen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Liesbeth Homans (514) en Sven Gatz (259).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 259 van 15 juni 2018

van **MIRANDA VAN EETVELDE**

1. De Vlaamse overheid erkent en subsidieert landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen. Verschillende verenigingen organiseren activiteiten waaronder kampen waaraan anderstaligen deelnemen. Anderstaligen worden op verschillende manieren geïnformeerd over en aangemoedigd om deel te nemen aan die activiteiten. Een aantal voorbeelden:

Chirojeugd Vlaanderen bezorgt haar lokale groepen en scholen met Onthaalklassen Anderstalige Nieuwkomers (OKAN) brochures voor anderstalige ouders in verschillende talen. Het gaat vooral om groepen en scholen in een stedelijke context. Jeugdwerk is vaak niet vanzelfsprekend in het land van herkomst van de ouders. De brochures dragen bij tot het verlagen van de drempel om kennis te maken met de jeugdbeweging. Chirojeugd Vlaanderen spant zich in om die brochures gratis ter beschikking te stellen van de groepen en scholen.

Ook de stadswerkingen van Chirojeugd Vlaanderen in Antwerpen, Brussel en Gent zetten projecten op om anderstalige kinderen en jongeren te betrekken. Bijvoorbeeld in Antwerpen bezoekt de stadswerker alle OKAN-klassen om de jeugdbeweging voor te stellen.

Tot slot stimuleert en ondersteunt Chirojeugd Vlaanderen haar lokale groepen om samen te werken met diensten en organisaties die anderstalige kinderen en jongeren bereiken. Enerzijds is er het project Iedereen Mee Op Kamp dat u aanhaalt in de inleiding op uw vraag, anderzijds zijn er de Steun-Op-Maat-trajecten (SOM).

Ik verwijs in dit verband naar mijn antwoord op vraag 111 van collega Ortwin Depoortere. Ook KSA verspreidt anderstalige folders. Ze zet in op diversiteit in de jeugdbeweging en spoort haar lokale groepen aan om dit engagement om te zetten in daden. De folders zijn bedoeld om het eerste contact met anderstaligen te vergemakkelijken. Ik herinner eraan dat de jeugdbewegingen als private organisaties niet onderworpen zijn aan de taalwetgeving. Ze overtreden door het verspreiden van brochures en folders in andere talen geen enkele bepaling.

Tumult organiseert kampen en animatorcursussen voor anderstalige kinderen en jongeren. Ze schrijven scholen met OKAN en opvangcentra voor asielzoekers aan. Op vraag van de scholen en opvangcentra stellen ze de activiteiten ter plaatse voor. Ze gebruiken onder meer eenvoudige filmpjes om te verduidelijken wat deelnemers kunnen verwachten.

Stampmedia, dat erkend is als vereniging informatie en participatie, biedt scholen met OKAN een aantal workshops op maat aan en draagt zo bij tot taalgewinning via mediawijze activiteiten. Deze groepen vinden de weg naar Stampmedia via het initiatief Klas-Op-Stap van het Onderwijs Netwerk Antwerpen, dat uitstappen en activiteiten voor scholen bundelt, of via Zomerklap, dat een zomerschool is voor anderstalige jongeren.

Ook in het geval van Passerelle nemen de scholen zelf contact op met de vereniging die educatieve workshops dansen organiseert. Passerelle zet nadien ook trajecten op touw met anderstalige leerlingen die zich willen bekwamen. Het aantal samenwerkingen met OKAN neemt toe omdat de scholen Passerelle aanbevelen.

Dit zijn maar enkele voorbeelden. Ik benadruk dat verschillende andere Vlaamse en lokale verenigingen ook samenwerken met OKAN.

2. Jeugddiensten spelen op lokaal niveau een sleutelrol om de brug te slaan tussen het jeugdwerk en jonge anderstalige nieuwkomers in hun stad of gemeente. Vaak werken jeugddiensten op lokaal niveau samen met hun collega's van de integratiedienst of van het OCMW. Dit leidt soms tot gezamenlijke initiatieven, of er wordt onderling doorverwezen.

Op Vlaams niveau is Vlaamse Vereniging van Jeugddienst (VVJ) een partner om jeugddiensten te stimuleren om te werken aan inburgering en integratie via jeugdwerk.

In de beleidsbrief Jeugd 2018 werd opgenomen dat VVJ, VVSG en het Agentschap Inburgering en Integratie samen nagaan welke richtlijnen en ondersteuning nodig zijn om gemeentelijke jeugd- en vrijetijdsdiensten te laten zorgen voor een warm onthaal van anderstalige nieuwkomers. Er wordt momenteel bekeken op welke manier dit het beste wordt aangepakt.

Bovendien is VVJ een partner in het kader van het 'Masterplan Diversiteit in/en het jeugdwerk'. Ze engageert zich onder meer om jeugddiensten stimulansen te geven om het lokale jeugdwerk meer divers te maken. In dit verband ontwikkelt VVJ een instrumentarium voor lokale besturen. Het gaat onder meer om hulpmiddelen om diverse noden en vragen van kinderen en jongeren in kaart te brengen, en voorbeelden van ondersteuning die steden en gemeenten kunnen bieden om diversiteit in het jeugdwerkaanbod te stimuleren. VVJ neemt dit thema ook op in haar algemeen vormings- en ondersteuningsaanbod voor lokale besturen.

Tot slot blijft VVJ inzetten op de verspreiding van goede praktijkvoorbeelden, zoals de projecten Bruggenbouwers.

3. Uit het beknopte overzicht hierboven blijkt dat zowel op lokaal niveau als op Vlaams niveau verschillende jeugdverenigingen en jeugddiensten anderstalige kinderen en jongeren proberen bereiken. Ze moedigen hen aan om deel te nemen aan hun activiteiten waaronder kampen, workshops en cursussen. Op basis van deze voorbeelden is het duidelijk dat OKAN een belangrijke vindplaats en partner zijn voor de verenigingen.

Er zijn verschillende redenen om dit niet te herleiden tot één systeem dat wordt uitgerold over Vlaanderen:

- Verschillende contexten in steden en gemeenten vereisen andere benaderingen. Onder meer de draagkracht zowel van lokale besturen als van lokale verenigingen verschilt.
- Het is belangrijk om rekening te houden met de autonomie van de lokale besturen inzake het lokaal jeugdbeleid en met de autonomie van de private verenigingen.
- Bovenal is het lokale niveau meest relevant om dergelijke samenwerkingen te laten groeien. Het is een geschikt niveau om partners rond de tafel te brengen die deze kinderen en jongeren op regelmatige basis bereiken, en om een vertrouwensband op te bouwen tussen de kinderen en jongeren en hun ouders enerzijds en het jeugdwerk anderzijds.

De Vlaamse overheid kan wel stappen zetten om de ontwikkeling van dergelijke samenwerkingen te stimuleren en ondersteunen. Ik verwijs in dit verband naar drie acties die we ondernemen:

- De jeugdwerksector, VVJ, het departement CJM en ik zelf engageerden ons dit voorjaar voor het 'Masterplan Diversiteit in/en het jeugdwerk'. In dit plan benadrukken we het belang om sector-overschrijdend te werken. Concreet beklemtonen we in het kader van de projectoproepen 'Bruggenbouwers' en 'Sociale Integratie' dat expertise over verschillende doelgroepen een grote meerwaarde kan hebben en dat indieners van projecten daartoe kwalitatieve partnerschappen kunnen opzetten. Daarvoor kijken we ook naar de integratiesector. Ook het leernetwerk dat minstens twee keer per jaar samenkomt, heeft als doel om het jeugdwerk in verbinding te brengen met andere sectoren en beleidsdomeinen door uitwisseling van goede praktijken en relevant onderzoek.
- Het departement CJM gaf de opdracht tot een onderzoek 'Vrije tijd van jongeren in migratie'. De UGent voert dit onderzoek uit. Het is gestart in 2018 en wordt afgerond in maart 2019. De bevraging van jongeren in OKAN vindt dit najaar plaats. In 2019 organiseert het departement CJM een studiedag om de resultaten te verspreiden.
- Het departement CJM volgt de initiatieven op van de landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen in samenwerking met OKAN, in het kader van de subsidieovereenkomsten met deze verenigingen.